

Prvič se nahaja v zgodovini bivše Mariborske oblasti, da izide »Veliki adresar za mesto Maribor in širše okolice (Celje, Ptuj)« s 55 lističi adresami, ki bo združil v eni knjigi poslovne in trgovske interese vseh pridobitnih krogov tako v mestu kakor tudi na deželi. Adresar bo absolutno popoln in zanesljiv, ker bo sestavljen po uradnih podatkih. Reklamna vrednost adresarja bo trajna, ker bo tako tiskan, da bo mogoče sprosti vnašati potrebne spremembe. Obsegal bo čirka 600 strani velikega formata. Ureditev in oprema tega adresarja bosta prvovrstni. Cena v prednaročju 175 Din, oglasi po dogovoru. Izdaja: Tiskovna založba, o. r. z. z. o. z., Maribor, Gregorčičeva ulica 26, telefon 29-70.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet otvoren. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Čerňič. 867

Obžalovanja vredni slučaji.

Radi umora mačehe 20 let ječe. Letos 16. aprila je našel v sadonosniku svoje viničarije v Dobrenju v župniji Št. Ilj v Slov. goricah posestnik Šarman umorjeno 60letno viničarko Terezijo Heričko. Sum groznega dejanja je padel takoj na pastorka umorjene, 23-letnega viničarskega sina Franca Heričko. Od orožnikov aretirani je priznal zločin šele, ko so odkrili žandarji njegovo okrvavljeno obleko. Dne 29. maja se je zagovarjal Heričko pred mariborskimi sodniki z vinjenostjo. Obsojen je bil na 20 let ječe.

Dva vloma. Pri krojaškem mojstru Adamu Novaku v Ptujju se je oglašil mlad možki s pretvezo, da išče stanovanje. Ko je bil nekaj časa sam, je vlomil v omaro, iz katere je odnesel dve zlati uri, nekaj zlatih prstanov, razne vrednostne predmete ter 800 Din v gotovini. Novaku je napravil vlomilec 10.000 Din škode. — Proti Rožniku pri Ljubljani stanuje zasebna uradnica A. Plečko, pri kateri se je mudil na obisku njen brat Franc. Brat in sestra sta se podala k počitku, a sta pustila eno okno v pritličju priprto. Skozi priprto okno se je splazil ponoči v stanovanje vlomilec, ki je izmaknil 2 tisočaka, več srebrnega denarja, 50 fran-

kov, zlato uro ter več obleke. Škoda znaša 14.000 Din.

Hitro prijeti vlomilci. V zgorajni notici poročamo, kako so odnesli nočni vlomilci bratu in sestri Plečnik na Cesti na Rožnik pri Ljubljani bogat plen v skupni vrednosti 14.000 Din. Zasedovanja uzmovičev sta se lotila policija ter orožniki. V dolenskem vlakcu je izsledil orožnik tri neznanke, katere je pozval, naj se izkažejo, kedo da so. Na ta poziv se je eden od trojice pogal iz drvečega vlaka tik pred predorom Rožni dol-Semič. Ostala dva je žandar aretiral in so ju prepeljali v zapore v Novo mesto, odkoder so ju spravili v Ljubljano. Pri obeh so našli predmete, ki so bili odnešeni pri Plečniku. Gre

V pustinjo severnoameriške države Arizona so odpeljali tollovaji šestletno Juno Robles. Policija je odkrila otroka v podzemeljski luknji še malo živega. Slika nam predstavlja deklico pred ugrabljenjem.

Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangellj in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »Nedeljski in prazniški evangellji z razlago in opominj«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

za dva Bosanca in sicer za 33letnega Mehmeda Velego iz Male Kladuše in za 26letnega Mehmeda Begpaševića iz Pečigrada. Tretji, ki je skočil iz vlaka, je 26letni Dekanovič Ale iz okolice Male Kladuše. Aretirana sta priznala vlom.

Prostovoljno v smrt. Na Apatovem kozolcu v Kapli pri Vranskem se je ustrelil 29letni orožniški kaplar Mato Adamovič iz vasi Majur v savski bahovini.

*

Razno iz Prekmurja.

Črensovci. V nedeljo dne 27. maja je prejelo v naši cerkvi 107 otrok prvo sv. obhajilo. Veselje je bilo gledati naše malčke. Vse deklice so bile belo oblečene in vse so imele zelene vence na glavah. Med mašo je bil kratek nagovor, ki ga je imel g. kaplan. Res je bila ganljiva slika, ko je stalo okrog svojega kateheta 107 otrok s prižganimi svečami. Po sv. maši so se v procesiji vrnil otroci v »Naš dome, kjer je bil zanje pripravljen obilen zajutek. Popoldne so pa naši prvoobhajanci vprizorili dve lepi igrici. Celotna vstopnina se bode porabila za nakup obleke siromašni deci. K tej svoti je dodal še Podmladek Rdečega križa iz Sr. Bistrice nekaj in neka druga oseba 100 Din, tako da je na razpolago 450 Din za nakup obleke. Dan prvega sv. obhajila bode ostal dolgo v spominu ne samo srečnim otrokom, ampak vsem, ki so slovesnosti prisostvovali. Bog povrni stotero vsem!

Črensovci. Letos je bila procesija na praznik sv. Rešnjega Telesa tudi pri nas s slovenskim obrednikom. Ljudstvo je sedaj razumelo vse molitve, ki jih duhovnik moli in vsi so hva-

Pogozdovalni načrt Združenih ameriških držav.

Od površine Združenih držav je bilo prvotno (brez Alaske) 3,3 mil. kvadr. km pokritih z gozdom. Ta površina odgovarja približno velikosti Nemčije, Italije, Francije, Španije ter Švedske in Norveške skupaj. Prvotna gozdna obleka Amerike je danes za polovico uničena. Sedanji predsednik Roosevelt je pustil napraviti načrt, po katerem bodo Zedinjene države dosegle prvotno gozdno bogastvo v 70 do 80 letih.

Prevoz zlata. Zlato prevažajo države ali svetovne banke na v novcih, am-

Januš Golec:

22. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Starešine so bili uverjeni, da jim ima sporočiti gotovo nekaj odločilnega. Oprostila se je, ker se je drznila motiti posvetovanje brez povabila in klica. Obramba zahteva nujnost, radi tega jim bo razodela svoj načrt, katerega bodo oni odobrili in se bo obnesel z božjo in Marijino pomočjo.

Za izpad po Vidinem zamislu so bili vsi, le temu so se uprli, da bi se lotila baš ona tako opasnega podjetja. Pri teh pomislekih se je prijela Vida za bok z levico, z desnico pokazala na svoja prsa in rekla: »Zaupani načrt za doklicanje pomoči se ni rodil v moji glavi, ampak ga je iztuhtala braniteljica ogrske trdnjave Munkač — Helena Zrinjska — prva kraljica Krucev. Če se je obneslo njej, zakaj bi se meni ne, ki se bom podala v nevarnost z zaupanjem v pomoč žalostne Matere. Sina sem že žrtvovala in darujem še sebe, če bo taka volja božja. Sin bi me zaničeval v

večnosti, ako bi videl, da mu je mati manj junaška, nego je bil on — mladeč!»

Vojni posvet je trajal dolgo. Zaključili so ga navsezgodaj s sv. mašo, med katero je bila obhajana za na pot slovenska Zrinjska — Vida iz Veržeja!

Drugi dan se niso lotili Kruci obstreljevanja zjutraj. Tekali so po gričih, s katerih so žugali taboru topovi in nekaj prenašali. Pripravljali so oblegancem kaj izrednega, kar je bilo treba poprej pripraviti.

Nenadlegovani od groma in potresa granat so se lotili taborniki izvedbe zaključkov nočne vojne seje. V kritju Vidinega doma so izkotali iz kleti dva polovnjaka in tri velike štrtinjake. Najprej so začeli obdelovati polovnjaka, iz katerih so vzeli dno. Soda so napolnili z zemljo in kamenjem. Skozi sredino, in sicer po dolgem, so naphali v kamenje izrito luknjo močan naboj, ki je bil opremljen na zgornjem koncu z dolgo vžigalno vrstico. Po napolnitvi in nabitju polovnjakov z razstrelivom, so vstavili tudi dno. Kakor polovnjaka so pripravili tudi dva štrtinjaka, kar je zahtevalo mnogo več dela in truda. Tretji štrtinjak so obili z najmočnejšimi obroči, ga navrtali na več

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t. dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige t. dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ležni g. župniku, da je uvedel slovenske molitve.

Črenšovci. Iz naše fare se je priglasilo za romanje k Mariji Bistriški in v Zagreb 115 ljudi. To je za našo župnijo res lepo število. Pa kljub temu ni vozil poseben vlak iz Prekmurja, ker se v celem ostalem Prekmurju ni priglasilo niti 100 ljudi. Ni bilo agitacije, ker nekaterniki vidijo v tem romanju politiko in se držijo nekam užaljeni.

Črenšovci. Kakor je že splošno znano, je bilo naše prosvetno društvo razpuščeno. Toda žr. banska uprava je svoj odlok razveljavila in tako naše prosvetno društvo ponovno deluje.

Turnišče. Na binkoštni pondeljek popoldne se je vršil na vrtu občinske hiše shod g. poslanca Hajdinjaka. Ta shod je potekel precej voharno, kajti sedaj ljudje niso odobrivali poslančevih besed, temveč so mu prav resno klicali, da je moral dajati točne račune o svojem delovanju. Najhujše očitke pa je moral slišati vsled tega, ker je podpisal zakonski predlog za izgon jezuitov in lazaristov.

Murska Sobota. Birma v našem srezu je končana. Prevzvišenega knezoškofa dr. Tomažiča so od fare do fare spremljale velike množice vernikov, kar je na prevzvišenega napravilo globok vtis. Zapustil nas je v sredo dne 30. maja. — Radi birme se v Martinišču tudi ni vršil ob pravem roku praznik Marije Pomočnice. Praznovali so ta velik Marijin praznik dne 3. junija.

mestih, opazili znotraj z odejami tako na debelo in varno, da bi zlezal vanj odrasel človek z vso sigurnostjo in se spustil pod hrib. Vratca na štrtinjaku so preuredili, da so se dala zapreti in odpreti od znotraj.

Priljubljen sodov za izpad je tako navdušilo in prevzelo Miklavčane, da se niti zmenili niso za udare granat, s katerimi jih je začel obmetavati sovražnik kmalu popoldne. Bruhanje topov je trajalo nekaj ur. Jeruzalemsko taborišče je bilo povsem zavito v gost oblak dima, iz katerega so švigali bliski, kadar so se razletavali izstrelki. Radi dima in smodnika Kruci niso mogli prav razločiti, kaj počenja tabor, ki vali proti zakopom na vse strani nekaj okroglega.

Še precej pred zatonom solnca je nehal topovski ogenj. Sovražnik se je bližal po grabah. Poveljniki so kazali z rokami na pripravljene sode, ki so strašili iz presneto razrahljanih zakopov in vsebovali bogznaj kako pošast, na katero je bil radoveden vsak Kruc. Oblegovalci bi se bili lotili oni večer naskoka po tako temeljiti artilerijski pripravi, da jih niso begale in plašile one okrogle bombe s hriba, svareč molče: Čuvajte se nas!

Beltinci. Dne 29. maja se je tukaj vršila pod vodstvom g. Jeriča, dekana v Dolnji Lendavi, duhovna konferenca, katere se je udeležilo lepo število duhovništva.

Žižki. Naše sestre so si dale sezidati gospodarsko poslopje. Nekaternikom, ki so jim sestre trn v peti, to ni prav. Pa sestre in pametni ljudje se za take njeragače ne zmenijo.

Sv. Jurij nad Cankovo. Dne 24. maja je nas zapustil naš priljubljeni g. kaplan Herman Ferdinand ter se preselil iz svojega rodnega Prekmurja, doma je namreč v Bratonicah pri Beltincih, v zagrebško nadškofijo. Dobil je župnijsko mesto v fari Prišlin. Prijaznemu in udomačenemu g. kaplanu, sedanjemu župniku, želimo, da se na novem mestu počuti prav srečnega in zadovoljnega ter se nas naj spominja pri sv. maši!

Dolnja Lendava. Na tukajšnji davčni upravi je bil na lasno prošnjo vpokojen g. Štefan Horvat. Upokojeni je že bil tu nastavljen za madžarske vlade. Veliko vlogo, oziroma nalogo, je imel po prevratu, ker je moral zemljiške knjige prevajati v slovenski jezik; kajti

prej so bile pisane v madžarščini in on je bil edini uradnik, ki je dobro obvladal madžarščino. Naj srečno uživa zasluženi in zaželjeni pokoj! G. Horvat je rodom iz Beltinc.

Šicim Prekmurja! Se nobeno leto nismo imeli v tako zgodnji pomladi suše kakor letos. Ljudstvo je bilo v velikih skrbeh za pridelke, zato je goreče prosilo Boga, da se jih usmili in Bog je po daljšem času res uslišal prošnje trpečega ljudstva ter mu dal dežja. Dež je ohladil neznošno vroče ozračje in tudi polja ter travniki so dobili takoj drugo lice. Prej je bilo vse suho, a sedaj vse zeleni in raste. Dež je prišel sicer nekoliko prepozno, zato bo pridelek slabši ko druga leta, a vendar bo nekaj, sicer bi pa morali drugo leto ob takem času biti ljudje kakor tudi živina brez hrane.

Žalosten slučaj samomora. V Gorici, občina Puconci v Prekmurju, si je končal življenje iz vojaškega samokresa komaj 16letni posestniški sin.

Mladini čast!

O binkoštnih praznikih je papež Pij XI. v slovesni avdienci sprejel nemške romarje, ki so prišli v Rim o priliki proglasitve svojega rojaka kapucinskega brata Konrada za svetnika. V nagovoru na romarje je sv. Oče izjavil: »Čisto posebno blagoslavljam nemško mladino, tisto mladino, ki mora toliko pretrpeti v teh pretežkih časih, mladino, ki je tako hrabra in ki nosi v svojih rokah bodočnost Nemčije. Na poseben način blagoslavljam vse tiste, ki so trpeli za katoliško vero.«

Pohvalo, ki jo je sv. Oče izrekel o nemški katoliški mladini, ta v polni meri zasluži. Trpeti mora veliko za katoliško stvar. Natolcujejo jo in psujejo, češ, da ni nemška. Zapostavljajo jo pri

namestitvah in zaposlitvah. Napadajo jo telesno, pretepajo jo ter ji trgajo s prs krščanske znake. Jemljejo ji njene domove ali pa jih rušijo, razbijajoč šipe, razdejavajoč pohištvo, vprizarjajoč požige. Mladina pa ne klone v duhu. Zvesta ostaja od staršev podedovanim katoliškim načelom. Brani jih z nastopi v javnosti in z mladinskim katoliškim časopisjem. Eden izmed teh listov »Mlada fronta« je bil nedavno prepovedan, ker je hitlerjevskemu mladinskemu časopisju delal preveliko konkurenco.

Taki mladini v resnici čast! In naši? Vprašaj daje obenem odgovor. Imamo res še dosti mladeničev in deklet, ki ostajajo zvesti veri katoliških Slovencev. Imamo pa tudi takih (njih število žalibog zadnji čas raste), ki se ne zavedajo svojih dolžnosti do vere, marveč prehajajo v polovičarstvo, mlačnost in brezbriznost. Čitajo časnike, ki niso krščanski, pridružujejo se družbam, ki se snujejo pod zastavo stanovske kmečke misli. Udejstvujejo pa se te družbe

Miklavčani so skotali sode v zakope, da so grozili na vse štiri vetrove. Oba štrtinjaka sta prežala na gozdč pod hribom, v katerem je taboril glavni stan Krucev. Tretji štrtinjak je bil usmerjen v šumo proti Ljutomeru, v kateri je bil sovražni pratež, kjer je izpodletel pobeg Frančeku. Sodi so bili pripravljani. V zadnji štrtinjak se je motala Vida v moški preobleki ter s strelnim orožjem in bodali za pasom. Ko je tičala dobro v sodu, se je poslovila še enkrat z mahajočo desnico, zaprla vratca in lukala skozi navrtane luknjice proti začudenemu sovražniku, stoječemu po kotanjah v negotovosti: Kaj bo?

Zvonovi so zatrjančili, moške roke so privalile sode na vrh nasipov in ob poku župnikove pištole so se zakotalili sodi navzdol po hribu. Kotanje je šlo skraja bolj počasi, vedno hitreje ter hitreje, dokler ni priletel sod za sodom v grabo z glasnim treskom in se ustavil tamkaj. Kruci si seve niso mogli razložiti nedolžnih pošiljk s hriba.

Koj so se začela zbirati krog sodov v nekaj meterski razdalji krdela radovednežev. Nikdo ni upal čisto blizu, nekaj je moralo biti v sodih, kar gotovo

pak stopljenega v palice. Palice so 1 kg težke, široke 2½ cm, debele 2 cm in dolge 10 cm. Taka palica je vredna 39.000 Din. Te zlate palice spravijo kakor slanike v hrastove ali mahagonijaste petlitske sodčke. Zlato v enem sodčku je vredno 2.800.000 dinarjev.

Stroški za prevoz zlata za 26 mil. dolarjev.

Decembra 1. l. so plačali Angleži Amerikancem v zlatih palicah 20 mil. dolarjev na vojnem dolgu. Zlato je pripeljalo iz Anglije v Njujork potniška ladja »Majestic«. Potni stroški za 3000 zlatih palic so znašali 12 mil. mark (marka = 14 Din). Zavaroval-